

REDACTIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr 8

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria :
pe un an 20 cor. pe 1/2
an 10 cor.; pe 1/4 de an
5 cor.; pe 1 lună 2 cor.
Vrîl de Duminecă pe un
— 4 coronee.
Pentru România și
străinătate pe un:
40 franci.

Manuscripte nu se napolază

ADMINISTRAȚIA:

Arad, Deák Ferencz-u. Nr 8

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
de fiecare publicațiune.

Astăzi abonamentele cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Scrisorile nefrancate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

„Element disolvant“.

(*) Intr'un recent număr al ziarului nostru la acest loc am schițat și caracterizat expunerile ziarului *Magyarország*, prin cari sunt luați la ochi Germanii din patrie, că ar forma — după concepția șovinistă — un element disolvant de stat.

Luând ca basă a coniecturilor noastre caracterizarea forței Germanilor, sau germanismului în Ungaria, după cum o înfățișează ziarul independent, am conchis, ca ținând seamă de starea de lucruri, ar fi o cumințire din partea Maghiarilor, să părăsească atitudinea agresivă de: „*Bellum unius contra omnes*“, adică lupta Maghiarilor contra tuturor neamurilor din țeară, precum și contra germanismului în general, dacă nu vor să persiste în răul și în pericolul ce țin suspendat asupra sorții patriei noastre, — prin împrejurarea că înșiși, șoviniștii, conduc și alimentează o mișcare disolvantă de stat.

Am încheiat expunerile noastre cu un „memento“: „Legea, dreptul și dreptatea să devină o realitate în Ungaria, și atunci bazele țării patriei noastre s'au depus în puterile unite“.

Un moment ne-am gândit că spusese noastre vor găsi resonanță în presa maghiară, dar ne-am convins curînd că presa maghiară, conform tradițiilor sale, continuă a nu se ocupa de astfel de chestii și mai ales când e vorba de naționalități, știe să injure, știe să inventeze și intervertească, să sperie pe șoviniști, să-i infuriezze, — dar nu o taie capul să discute serios.

Am avut însă plăcerea, să vedem pe valorosul confrate german, *Kronstädter Zeitung*, urmărind cu atențiune activitatea noastră politică-publicistică; și în special, organul din Brașov a reproduș și comentat articolul nostru.

Ne-a bucurat interesul organului sășesc, ca o nouă dovadă de simpatie și ca o dovadă de comunitate intereselor ce firește ne apropie și ne leagă, — ear pe de altă parte, pentru că ni-se dă ocaziunea ca din acest incident, clarificînd oare cari nedumeriri, provenite din greșeli de interpretare, să precisăm și mai mult vederile noastre.

„*Kronstädter Zeitung*“ pune chestiunea, dacă noi am înceta de a ține la prietenia germană, și am fi schimbat frontul, inaugurînd o „politică de împăcare“, în contul prietenilor noastre anteriori, după-cum se vede din textul ce am reproduș în numărul nostru trecut.

Din expunerile de până aci, credem că ar fi evident un răspuns negativ! Nu ne vom mulțumi însă cu atîta, pentru a clarifica cu totul această chestie.

Trecutul istoric, precum și marile interese ale românismului, sunt strîns legate de germanism și interesele lui. Și nu noi Românii am fost aceia cari păstrează o „ură seculară“ elementului german; — dovadă e cul-

tu pentru „Impăratul“, amintirea lui Iosif II, Revoluția dela 1848, și întreaga atitudine politică și mișcarea noastră modernă, basată pe politica tradițională, care este și astăzi bazele gândirii și luptei noastre politice. Dacă însă din jertfa de sânge ce s'a adus pentru această patrie în întâiul rînd revine partea leului Maghiarilor și Românilor, ca elemente mai numeroase, cum am spus în articolul nostru citat, nu urmează că Germanilor nu le-ar reveni partea lor, în special pentru ridicarea culturală, pentru întronarea și dezvoltarea culturală ulterioară chiar, a patriei noastre și a popoarelor ei. Ear astăzi, suntem chiar mândri, de a putea vedea în persoana unui Hohenzollern pe cel mai sublim reprezentant al românismului.

Soarta noastră, a naționalităților din Ungaria, e strîns legată și nevoile ce suportăm în același chip ne apasă. Înțeles a fost acest lucru de naționalități, când la congresul din Budapesta sub conducerea Românilor, s'au reunit; și dacă vitregia împrejurărilor a adus cu sine ca să nu putem să desfășurăm încă o acțiune comună, unitară, ca practică, același este scopul aceeși jintă luptei noastre. Noi Românii, cari combatem separatismul și situația excepțională, a împărțirii locuitorilor acei țări în privilegiați „alcătuitori de stat“ și în naționalități, fie sigur confratele brașovean, că prin „pactări“ și favoruri nu vom fi atrași pentru ideea maghiară, ci tot-deauna vom ținea sus steagul egalei îndreptățiri a tuturor naționalităților, în baza legii de naționalități, ca punct de pornire a oricelor manifestațiuni și viață politică.

Și când am reflectat ziarului „*Magyarország*“ în chipul cum am făcut-o aceasta, neglijînd banalele sale expectațiuni maladive, am făcut-o accentuînd necesitatea netezirii ascuțitului șovinist, am învederat balansarea nenorocită între două extreme fatale pentru șoviniști, pentru țeară și chiar pentru monarhie; am căutat să arătăm Maghiarilor că înlăturarea șovinismului, a acestui element disolvant de stat, va putea aduce cu sine apropierea dintre Maghiari și naționalități, deci Români, — și noi aceasta o dorim, aceasta o vrem, pace vrem.

În calea acestei păci între naționalități și Maghiari, element mînat de o orăbă dușmănie contra germanismului, o pedecă pentru împăcarea naționalităților, pedecă pentru întărirea și dezvoltarea monarhiei și în special a patriei noastre, sînt șoviniștii exclusiviști.

Înlătore-se acest element disolvant, și „atunci bazele țării patriei noastre s'au depus în puterile unite“.

Delegațiunile Monarhiei, prin rescripte prea înalte, adresat ministrilor-presidenți ai ambelor state și ministrului comun de externe, publicate în numărul de Sâmbătă ai foilor oficiale, — sunt convocate la Viena pe ziua de 20 Maiu st. n.

Regele Carol I și regele George al Greciei s'au întâlnit Sâmbătă în Abazia, unde regele Greciei se dușese numai pentru a-l vedea pe înțeleptul monarh român. Intrevederea aceasta e remarcată pretutindeni ca o dovadă de bunele relațiuni între cele două state neslave din Balcani.

Finanțele României. Ziarele maghiare din Budapesta publică următoarea telegramă:

„Sub egida Băncii Naționale, toate băncile din București s'au unit ca pe socoteala bugetului deschis, să pună guvernului la dispoziție sumele de bani necesare. Știrea aceasta a făcut un excelent efect în cercurile comerciale“.

Crisă ministerială în Germania. Ședința parlamentară prusiană a fost închisă. Unele ziare susțin că închiderea sesiunii s'a făcut pentru a preveni o disolvare a parlamentului, ce pu e să se impună, în vederea neisbuteșii acceptării proiectelor relative la canalizare și la vama de produse agricole. Miniștri de finanțe, agricultură și comerț au demisionat, dar se zice că și situația cancelarului ar fi săruncinată.

Noul primar al Capitalei României.

Sâmbătă dimineața s'a constituit consiliul capitalei României, sub presidenția de vîrstă a dlui Costescu Comăneanu, consilier. După ce se verifică titlurile, președintele proclamă de legal și bine aleși pe consilierii. La orele 10 1/2 sosește ministrul de interne, în soști de secretarul său dl Luca Ionescu, în fața căror noui consilieri depun jurămîntul. Procedîndu-se la alegerea primarului, votează 30. Din buletinele date, 28 cuprind numele dlui Ion Procopie Dimitrescu, ear două buletine albe.

Dl Dimitrescu, după-ce este proclamat, mulțumește printr'o căldă și avîntată vorbire pentru onoarea ce i s'a făcut. Promite că se va silii să facă gospodărie bună și cinstită.

Prim ajutor s'a ales dl Ion Saita.

Noul primar este mare proprietar, senator și un naționalist binecunoscut. Dimpreună cu dl I. G. Bibicescu, d-sa a administrat multă vreme Fondul Iancu, pentru care T. L. Albini a stat în temniță, suferind pe nedrept, un an și 2 luni și d niț Dimitrescu și Bibicescu au trebuit să lupte mult, pînă-ce în cel din urmă, pe cale d plomatică, guvernul maghiar s'a convins că fondul există.

Urăm noului primar dl Dimitrescu ca administrația sa să însemne o nouă eră de mîndrie și prosperare, pentru capitala României.

Din Dietă.

— Ședința dela 6 Maiu. —

Proiectul de lege privitor la contractul cu „Adria“, proiect care s'a discutat în Dietă dela 9 Ianuarie începînd și a provocat discuțiuni aprinse, în ședința dela 6 Maiu a fost primit în fine, după-ce Széll a făcut două modificări.

Tot în ședința dela 6 Maiu Papp Géza a depus la biroul merii proiectul de lege

tafit. Se crede că la 12 c. Dieta îl va lua deja în desbatere. Vor fi eărăși discuțiuni animate.

Ciuma din Constantinopol.

Linia Constanța-Constantinopol a fost închisă din cauza ciumei care a fost declarată oficial.

Vaporul „Principesa Maria“ a plecat în cursa de Joi seara pentru ultima dată și se va înapoia fără a lua pe bord mărfuri sau călători.

Dargobotul „Ias“ a plecat din Rotterdam spre țară, încărcat de mărfuri și carbuni pe ziua de 1 Maiu st. n.

Direcția generală a serviciului sanitar în urma ivirii ciumei la Constantinopol a repetat din nou telegrama pentru executarea măsurilor de carantină ce s'a pus la Sulina, dîndu-se în același timp ordin pentru închiderea porturilor Mangalia și Constanța pentru vasele ce vin din Constantinople.

De asemenea direcția serviciului sanitar a dat o circulațiune tuturor medicilor primari de prin comunele mari și mici de pe marginea Dunării, să supue la visite medicale pe pasagerii ce vin din Constantinopol. Să le ia adresele și să înștiințeze autoritățile din localitățile unde se duc, pentru a fi supuși la observații.

S'a mai dat ordine medicilor primari de oraș și în special medicilor de porturi pentru distrugerea șoarecilor și a supravegherea executarea măsurilor de igienă („Apărarea Națională“).

Casa meseriașilor din Sibiu

Reuniunea sodalilor români din Sibiu își are astăzi casa proprie, în care s' a mutat. Posibilitatea de a cumpăra, i-a c venerabilului nostru consistoriu, care a a sat prețul de cumpărare, avînd reuniuni să-l restituie atunci când va pute aduna mone necesare, din darurile de câte 20 t de persoană, puse la cale cu atîta zel partea presidentului reuniunii dl Victor T dășianu

Actul consistorial despre cumpărarea casei, are numărul 2969 Epitr. ex 1901 și e de următorul cuprins:

Reuniunii sodalilor români din Sibiu, la mîna presidentului, dlui Victor Tordășeanu în Sibiu.

La rugarea d-voastră vi-se aduce la cunoștință: că consistorul arhidieceșan a decis să participe la vânzarea în esle de licitație a casei din strada Bruckental nr. 17, prin fiscalul seu dl avocat Ioan de Preza, care a primit îndrumarea să imbie pentru această casă pînă la suma maximală da 9200 fl. și dacă realitatea nu se va urca peste această sumă, să o cumpere în numele consistorului arhidieceșan.

Fiind însă că consistorul voește să efectuiască această cumpărare în favorul reuniunii d-voastre, și să cedeze realitatea reuniunii, atunci când aceasta va fi în stare să o răscumpere, consistorul însă dela sine nu voește să speșeze cu cumpărarea realității mai mult ca 8000 fl. v. a., de aceea suma, ce la cumpărare s'ar recere peste aceste 8000 fl., va ave să o anticipe încă de acum reuniunea d-voastră ca un avans din prețul de răscumpărare.

Realitatea cumpărîndu-se trece în proprietatea și administrarea consistorului arhidieceșan, dela care reuniunea d-voastră

Neașteptați și surprinși am fost tocmai de aceea, că s'a aflat un intrigant, care din pismă și ură personală dă aceluși concert însemnată politică și judecă ținuta noastră națională din participarea la acel concert. Și ca să ne negrească și mai mult, intenționat mințește, că am fost crescuți cu stipendii din fundațiunea Gojdu.

Revenind în urmă la persoana anamimă, pe care o cunoaștem prea bine, îi recomandăm ca, dându-și seama de faptele lui proprii, să-și spele „scandalul și rușinea” lansată prin toată comuna despre dânsul, și numai apoi judece pe alții. Peșca, 1901 3/V. Cu deosebită stimă: Aureliu Novac Sever Barbară.

Fabrică pentru țesături de in. Guvernul înființează în anul c. o fabrică pentru țesături de in în Odorheiu-săcuiesc. Inul de lipsă îl vor cultiva economii din Olăh-falu, cari s'au angajat a cultiva spre acest sfârșit un teritor de 200 jugăre.

O rectificare. Suntem rugați să publicăm următoarele: În numărul 71 al ziarului „Tribuna Poporului” apăruse sub titlul „Scandal și rușine” o notiță, care e îndreptată și contra mea. Vă rog a publica această rectificare: Nu-lădeverat, că sunt membru la „Dalkör”, și nici că am luat parte la concert, și până corespondentul nu documentează că sunt membru în „Dalkör” și că am luat parte la concert, îl declar de un mistificator. Peșca-română, la 21 Aprilie (4 Maiu) 1901. Efreem Hedeșan, învătător.

Neînțelegeri între guvernamentali. Interviewat asupra situației, și îndeosebi asupra proiectului de lege cu privire la incompatibilitate, Tisza Kálmán a declarat, că el va vota în contra acestui proiect. „Garda” să de sigur îl va urma.

Cas de moarte. Ni-se anunță trista știre, că Isidor Domșa, legător de cărți în Blaj, după o boală scurtă a reposat Duminecă, în 5 Maiu a. c. în vârstă de 62 ani. În mormântarea i-se face azi la 3 ore după amiază. Îl deplânge soția cu fiul Aurel și Ioan, împreună cu nurorele Livia n. Moldovan și Emilia n. Grecu.

Fie-ți țărina ușoară!

Nenorocire la tren. Duminecă dimineața între stațiunile Găvoșdia și Bătușa, s'a întâmplat o mare nenorocire. În urma unei ciocniri, muncitorul Constantin Crișan a căzut sub roțile trenului, care l'a frânt în bucăți. Nenorocitul a murit imediat.

Darere patriotică. Cei din jurul lui „M. Szó” ear sunt amăriți rău. De astă dată din cauza că consiliul orașului (serbez) Baia nu a găsit de cuviință să dea stărilor nume ungurese, ci a dat nume serbești. Intre altele, a dat și numele „Voi-vodina”.

Un student brav. Ni-se scrie, că herenicul student în drepturi în Oradea-mare, dl Iustin Margeu, la 29 Aprilie n. s'a supus rigorosului și l-a depus cu distincție. Zelosul rigorosant e fiu de țeran din Socodor în comitatul Aradului.

Două nunți deodată o rară sărbătoare familiară a avut loc ieri, în ziua sf. George la Hunedoara. Două fice ale dlui primar G. Danilă, d-soarele Ana și Victoria și-au sărbătorit deodată cununia: d-soara Ana cu contabilul „Corvinei” (în Hunedoara) dl Nicolau Macrea, ear' d-soara Victoria cu contabilul „Chiorenei” (în Chior) Vasile C. Osvadă.

Logodne. Tinerul absolvent de teologie Cornel Popoviciu din Alibunar și-a încredințat de fitoare soție pe gentila Domnișoară Cornelia Olariu, flica ven. preot Vasile Olariu din Zarand.

— Tinerul absolvent de teologie și ascultător la filosofia din Pesta, Nicolae Popoviciu din Nicolini (Temes Miklos) și-a

încredințat de fitoare soție pe gentila Domnișoară Eufrosina Popoviciu, — flica venerabilului preot Nicolae Popoviciu din Alibunar.

Ploaie galbină. În Maciova a plouat în noaptea din 28 spre 29 Aprilie o ploaie galbină, care timp mai îndelungat a acoperit pământul ca un strat subțire. Materia e galbină, făinoasă, ce seamănă mult cu puicioasa, dar n'are nici un gust.

Cursuri de potcovit. Fiind că potcovirea în regulă e o meserie, care nu se prea poate învăța în mod temeinic în atelierelor faurilor, și care cere unele cunoștințe anatomice, etc. și deprinderi serioase și mai îndelungate, ministrul de agricultură va deschide în toamna viitoare trei astfel de cursuri în trei localități ale Ardealului. La aceste cursuri se vor primi agricultorii din toate părțile Ardealului.

Avis. În comuna Labașniț (cercul Lipovei) se caută un negustor român. Respectivul poate să-și ocupe locul dela 1 lunie nou, a. c. având în mijlocul comunei locuință frumoasă, grădină și dreptul de cărciumar. Doritorii au să se adreseze de-a dreptul d-lui George Suciu, pădurar erarial, n. p. Sistarovecz.

Poporațiunea Londrei. După cum arată datele statistice din urmă, capitala Angliei are 4536 634 locuitori, presintând un spor de 308.717.

Licitațiune minuandă. Conform înaltului deciz consistorial Nr. 6844/1900, se va da în întreprindere, pe calea licitațiunei publice minuande, acoperirea cu aramă roșie a turnului bisericii rom. gr. or. din Lipova. Licitațiunea se va ține în 12 Maiu st. n. a. c. la 3 ore după amiază în școala rom. gr. or. din Lipova. Prețul de exclamare este 7120 cor. 22 fl. Reflectanții au a depune vadiu de 10%. Specificarea de spese și condițiunile de licitațiune se pot vedea la of. parochial rom. gr. or. din Lipova, în fiecare zi, în orele oficiale. Lipova, din ședința comitet. paroch., ținută la 28 Aprilie st. n. 1901: Ioan Cimponeriu, președ. com. par.; Ioan Lucaciu, not. com. par.

„Uniunea Românilor din Transilvania

cu biserica rom. cat. sub împăratul Leopold I^a este titlul unui volum scris și tipărit dl Dr. theol George Popoviciu, protopresbiter ort. român în Loguj.

Este un studiu profund, conștiincios și documentat, a cărui citire se impune nu numai celor-ee se interesează de afacerile bisericesti, dar peste tot ori și care român cărturar numai căștig va avea dacă va procura și citi opera tinerului, dar eruditului popop.

Se poate procura la autor. Prețul unui exemplar 2 coroane 50 fl.

CONVOCARE.

În sensul §-lui 41 din statute se convoacă adunarea cercuală a despărțământului Timișoara a Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român pe 19 Maiu st. n. la 2 ore după amiază în Buziaș.

Obiectele adunării:

1. Deschiderea adunării prin președinte.
2. Inscrierea membrilor.
3. Raportul direcțiunei.
4. Censurarea socioților.

5. Cetirea disertatiunilor, cari însă trebuiesc cu 3 zile înainte de adunare însinate la președinte.

6. Alegerea a doi delegați pentru adunarea generală a Asociațiunei.

7. Stabilirea budgetului pe anul viitor.

Timișoara, la 4 Maiu 1901.

Emanuil Unguricanu,
președintele despărțământului.

„Mi-a dispărut cu desăvârșire bătaia de inimă, respirația grea și nervositatea” A ceastă scrisoare de mulțumire a primit-o domnul Albert Müller din Budapesta V. str. Vadász 42 K. în 24 Aprilie a. c. pe care o publicăm și noi.

Stimate Domnule! Crucea ce am primit-o dela Dta de 3 septemăni a făcut bun efect asupra-mi. Bătaia de inimă, respirația grea și nervositatea mi-a dispărut cu desăvârșire, și sper a fi în scurt timp pe-deplin însărătoșată. Primește deci mulțumirile mele pentru trimiterea promptă, și te rog a-mi trimite cu întoarcerea postel o cruce mai mică cu 4 coroane pentru un băețel.

Agram în 21/III 1901 adresată Fra-neis de Hafner văduvă de major strada Brackovic 4 etag. I.

ULTIME ȘTIRI.

Burii învingători.

Bruxella, 4 Maiu. Președintele Krüger a primit dela generalissimul Botha o telegramă, în care acesta prezintă ca extraordinar de favorabilă situațiunea Burilor pe câmpul de războiu. Planul de războiu al lui French, de a impresura pe Botha, a fost zădărnicit. Botha e stăpân absolut în tot ținutul spre mează-noapte dela Pretoria. Trupele engleze sunt formal decimate de boala contagioasă. În ținuturile Zout-ponsberg, Midleburg și Komatiport peste 30.000 soldați englezi zac în spitale.

Capstadt, 4 Maiu. Agenției „Reuter” i-se raportează, că în decursul săptămânii trecute mare mulțime de Buri s'au adunat la Hartesfontein sub conducerea celor mai distinși comandanți.

Lontra, 6 Maiu. Generalul bur Delarey a raportat o victorie strălucită, la 29 Aprilie, asupra generalului Rubionton, lângă Lopfontaine. Generalul englez a fost silit să-și părăsească toate tunurile pe câmpul de luptă și s'o iee la fugă. Întreaga tabără engleză a căzut în mâna Burilor. Două batalioane s'au predat, ear' câți au putut s'au refugiat spre Iohannesburg, unde sunt trupele lui Methuen.

Face mare senzație că zările lui Cecil Rhodes au luat o atitudine ostilă guvernului Salisbury și politiceii coloniale a lui Chamberlaine.

Aceste ziare spun că situația trupelor engleze din Africa este desolată. Ele cer o autonomie largă pentru Buri, căci altfel Botha nici-odată n'are să încheie pace. Armata engleză, seriu ele, este decimată și nu mai poate acuma lupta.

Londra, 6 Maiu. Un misionar din China spune, că, în urma rapoartelor ce sosesc din provinciile chineze, în marea împărăție orientală e foarte mare nemulțămire. Ura împotriva străinilor e cu mult mai mare între Chinezi decât în timpul înpresurării ambasadelor străine. Retragerea trupelor aliate din China ar fi un signal pentru măcelăria creștinilor de-acolo.

CRONICĂ LITERARĂ.

INTRODUCERE

la
„ISTORIA LITERATUREI ROMÂNE”,

de

N. IORGA.

(Continuare).

Spectacolul țeranilor era marele, eternul spectacol divin al trandafirilor răsărituri, al apusurilor roșii, al liniștitelor amiezuri de vară, al serilor misterioase și al clarelor nopți de iarnă cu pământul de ghiasă și cerurile de diamant. Boierul auzia musica vestrelor turcești cântate de meșteri cu papuc și anterie; țeranul era mângâiat în aspra lui muncă fără răsplată de glasul ciocărliei salutând ivirea soarelui, de freșmătul frunzelor agitate de vântul de seară, din ținutul ritmat, de răsuflarea prelungă și tristă a câmpiilor în nopțile limpezi ale verii, de puternica orchestră a furtunei, dominată de glasul tunetului. Sub cerurile dumnezeiești se deșteptau în sufletul curat al celui fără de răsplată, al celui fără de păcate, al celui de speranță, simțiri, pe cari ghiftuitul locuitor al curților din orașe nu putea măcar să le înțeleagă. Simțiri triste, cum au fost acelea, cari au stăpânit totdeauna sufletul poporului nostru nenorocit; simțiri de tristeță duioasă, resemnată, rare-ori simțiri de răsunare, de ură respicată. Și, când valul simțirilor creștea, când nu-l mai putea cuprinde pieptul îndelungrăbdător, ochii se pierdeau în zarea de argint a nopții, fluierul suna în tăcerea ei, și în sufletul naiv se săvârșea, [fără voință și fără scop, misterioasa prefacere a gândului trecător în cuvânt, care rămâne. Se făcea astfel poezia, precum se făcuse înainte și precum se va face, câtă vreme aceeași omenie vor duce aceeași viață, câtă vreme va mai fi „sălbătâcie” măreață și curată în cea țeară.

Dar' poezia populară e fac și al Lăutarul ia versul și-l face să circule, elemente de scurilitate comică, de vulgare în simțire, de prolixitate pretențioasă în formă, oftături, interjecții, adausuri, crea poezia și o diformează. Apa clară a muntelui crescând se tulbură de lutul pământurilor măloase și cu greu ni-o putem închipui în puritatea ei primitivă.

Dar mai e cineva, care făurește poezii populare: mahalaua. Mahalaua h-bridă, care are toate trivialitățile, toate scăderile și rușinile vieții orășenești, fără să-i aibă foloasele. Mahalaua, în care s'a făcut totdeauna politică, în care s'au ținut totdeauna intrigile, în care s'au fiert totdeauna elementele răutății cu ale prostiei. Și aici se face „poezie populară”, poezie de cărtituri și de insulte. Ea stă față de adevărata poezie populară, precum stă astăzi față de dinsa literatura calendarelor, a gazetelor de cinci bani și a nuveletelor și canțonetelor pornografice.

În fine, producători de literatură populară erau oaspeții curților boierești, îngrijitorii de ciubuce, meșterii de cafele, aspiranții pe căi piezișe la viața politică, coviețitorii, comensalii și colegii Țiganilor, — ciocoi. Invidioși, nerecunoscători, einici, — acești corumpători nu uitau nici-odată să satirizeze în bucăți „poetice” de o jocosie fără păreche neajunsurile și nenorecirile patronului.

E regretabil, că poezia populară, care se poate mai bine dată, e poezia răsunătoare, concretă, bogată în nume și alusii a mahalalei și a ciocoilor. Aici recunoașterea timpului e ușoară, pe când în adevărată poezie populară puține lucruri se pot lăsa, statornici în timp, fără puțină greșală.

(Va urma).

Editor. Aurel Popovici Bara

Ra. no. Ioan 1901

In Ungaria cea mai veche fabrică de reovisite bisericesti
și prapore

Oberbauer A. succesorul

furnisorul de curte al altetelor Lor ces. și reg. Archiducelui Iosif și
Archiducesei Clotilda.

Budapesta IV. Văczy-uteza 15.

Intemelată în 1868.

De cinci ori premiată.

Firmă recunoscută de toată lucrarea, serviciu prompt.

Recomandă magazinul seu cu asortiment bogat și anume: Totfelul de ornate bisericesti. Cea mai frumoasă și mai bună confecționare în Felőne ca prețuri avantajoase, precum și prapori și steaguri pentru biserici societăți (reuniuni). Flamure pentru festivități și alte ocazii.

Potire, sfetnice pentru altar și de aninat precum și cruci, apoi icoane sfinte pentru iconostas foarte bine executate. Plasnițe executate în diferite variațiuni.

Mostre și planuri însoțite cu nota de spese le trimit francate.

592 5-24

„Mureșanul“

instituit de credit și economii, societate pe acții în
MARIA-RADNA.

Fundat și deschis în 15 Noembrie 1897.

Capital social fl. 40.000, în 400 acții de fl. 100.

Acordă: credite personale pe cambii; credite pe cambii cu acoperire ipotecară; credite pe obligațiuni cu cavenți până la fl. 50; și împrumuturi pe amanete și efecte publice.

Primește: depuneri de bani spre fructificare, după cari institutul plătește contribuția erarială; ear' deponenții primesc după banii depuși până la 1000 5% de la 1000 în sus 6% interese.

569 — 10

Dirrecțiunea.

Institut de cură.

La dispoziția publicului stau următoarele mijloace
de leuire:

Scaldă cu lumină electrică:

În nou-arangeatul meu stabiliment medical, cu aparate usitate în cura naturală, se vor practica următoarele metode de leuire:

Cură de apă rece: sub conducerea de specialiști exercită în mânărea tuturor aparatelor moderne, persoane aplicate până acum în sanatoriu. 15 bilete 6 fl.; 1 bilet 50 cr. (Clienții cu bilet de abonament nu vor plăti nicio taxă pentru îngrijirea medicală)

Baie cu lumină electrică: pentru vindecarea reumatismului, podagrei, boalelor de nervi, audațiunii, boalelor de sânge, pentru vindecarea grăsimii, boalei de rinichi și anemiei. 15 bilete 15 fl., un bilet 1 fl. 20 cr. (Aci se cuprinde și cura de apă rece necesară). Cel cu boală de inimă o pot folosi fără pericol. Bolnavii neapți pentru această cură vor fi refuzați.

Băi mare: pentru boale femești, anemie și reumatism. 15 bilete 15 fl., 1 bilet 1 fl. 20 cr.

Băi de acid carbonic: pentru boale de inimă, nervoase și organice, inimă îngrășată, vasele de sânge încropate, lenevirea intestinelor, anemie, nervositate și boale de femei. 15 bilete 16 fl.; 1 bilet 1 fl. 25 cr.

Băi de sare: pentru casuri mai puțin grele de boalele amintite la băile de acid carbonic. 15 bilete 11 fl.; 1 bilet 80 cr.

Băi de sare cu acid-carbonic: pentru casuri mai grave de boale amintite la băile de acid carbonic. 15 bilete 18 fl.; 1 bilet 1 fl. 40 cr.

Băi electrice. Băi feradice și galvanice: pentru nervositate, slăbirea de nervi, ipochondrie, isterie, tremurat de bătrânețe, vitustancz, și leuirea morfismului. 15 bilete 15 fl.; 1 bilet 1 fl. 20 cr.

Inhalajii: în cameră de inhalajii, contra boalelor de gât și de plămân. 15 bilete 9 fl., 1 bilet 75 cr.

Gimnastica suedeză pentru copii, contra îngustimii pieptului, boalei de cord și coxoase; pentru grăsimia cordului, boale de intestine și ficat, boale de inimă organice și slăbire generală. Taxa lunară dela 10 fl. în sus, după gravitatea casului.

Masaje și electromasaje: 1 bilet 50 cr. respective 1 fl., fle-care bolnav poate fi tratat după indicațiunile medicului său sau ale mele. Ori-ce faptuire se întempra sub personala mea supraveghere.

Stabilimentul e deschis dela oarele 6 dimineața până la 7 seara;
ordinațiuni dim. dela oarele 8-9. d. am. dela 2-4

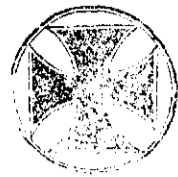
Dr. HECHT, 541 13—

Arad, Strada Zrinyi (fostă Sziget) Nr. 3 (Intrare în stradă vis-à-vis de Teatru, între prăvăliile Maresch și Szabó). Telefon 270.

Cruce dublă electro-magnetică

vindecă și inviorază sub garanție.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap, urechi și dinți migrene, neuralgie, impede-

lația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare mornală a medicului se vindecă prin electrici-

tate. Insușirea acestui aparat este că vindecă nu numai din timp în timp ci introduce constant în corpul omenesc binefacătorul curent când pădeoparte vindecă cu succes boalele aflătoare, eară pe de altă parte e cel mai bun seut contra imbolnăvirilor.

Deosebită atențiune e a se da împrejurăci că acest aparat vindecă boale vechi de 15 ani.

În cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii cari prețuesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate examina zceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii.

Unde ori-ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. publice asupra faptului că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“ deoarece „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost officios oprit fiind nefolositor, peând aparatul meu e ingenere cunoscut apreciat și cercetat.

Deja estinatatea cruceimele electro-magnetiche o recomandă în deosebi.

Prețul aparatului mare e fl. 3. | Prețul aparatului mic e fl. 2 sau
sau Cor. 6. — folosibil la morburi | Cor. 4. folosibil numai la copii și
cari nu sunt mai vechi de 15 ani. | femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țară și străinătate e:

Albert Müller, Budapesta, V., strada Vadász 42. K
Colțul stradei Kálmán.

Premiat cu medaliă cea mare milenară la expoziția din Budapesta în 1896

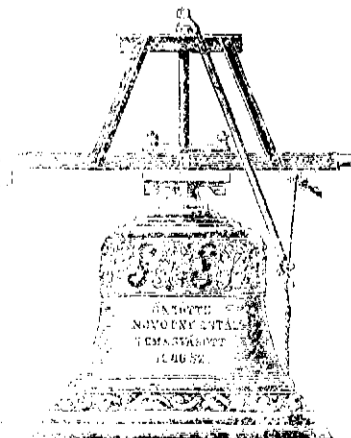

Turnătoria de clopote și de metal

[a lui

Antoniou Novotny

în Timișoara-Fabric

se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioase, pe lângă garanție pe mai mulți ani, provăzute cu adiuștări de fer bătut, construite spre a le întorce cu ușurință în ori ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lătare prin ceea ce sunt mântuite de crepare. — Cu deosebire recomand

clopote patentate găurite

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri după figura S și pentru aceea au un ton mai intensiv, mai adănc, mai limpede mai placut și cu vibrarea mai voluminoasă decât cele de sistem ve-hiu, așa că un clopot patentat de 327 kg este egal în tonul unui clopot de 408 kg. patent după sistemul vechiu.

Mai departe se recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — spre preadiustarea clopotelor vechi cu adiuștare de fer bătut, — ca și spre turnarea de toate de metal. Clopote în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeauna gata în magazin.

Preț-curanturi ilustrate se trimit la cerere grătit și franco.

505 31—